

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3249
Ημερομ. Κατάθεσης: 31/8/2026



ΖΕΤΤΑ Μ. ΜΑΚΡΗ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 26/08/2026

ΑΝΑΦΟΡΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μ. Σχοινά

ΘΕΜΑ: Η με αρ. πρωτ.: 16809/26-08-2026 επιστολή του Δήμου Νοτίου Πηλίου

Με την με αρ. πρωτ.: 16809/26-08-2026 επιστολή του, ο δήμαρχος Νοτίου Πηλίου κ. Μ. Μιτζικός θέτει το ζήτημα της ένταξης της παραδοσιακής ελαιοκαλλιέργειας του Πηλίου στο καθεστώς συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης ή σε κάποιο άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο.

Ειδικότερα, με δεδομένο ότι η καλλιέργεια της ελιάς αποτελεί σχεδόν μονοκαλλιέργεια σε όλη την έκταση του δήμου Νοτίου Πηλίου, με τα ελαιοκτήματα να ανέρχονται σε περίπου 60.000 στρέμματα και τους παραδοσιακούς ελαιώνες να λειτουργούν ως σημαντική περιβαλλοντική υποδομή, ο δήμος Ν. Πηλίου ζητεί να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα της παραγωγής και η συνέχιση της ελαιοκαλλιέργειας και να εξετασθεί η δυνατότητα καταχώρισης συγκεκριμένου κωδικού καλλιέργειας για την ελιά Πηλίου στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης κατά την υποβολή δηλώσεων των παραγωγών στο ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Ακόμη, επειδή η ποικιλία που καλλιεργείται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό είναι η Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου και η οποία έχει χαρακτηριστεί ως προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), ο δήμος Ν. Πηλίου ζητεί να αναγνωρισθεί το ιδιαίτερα αυξημένο κόστος παραγωγής των ορεινών ελαιώνων, να θεσπισθούν ειδικά κριτήρια για ορεινές και ημιορεινές ελαιοκομικές περιοχές και να ενισχυθούν οι ελαιοπαραγωγοί με την ένταξή τους σε ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Για τους λόγους αυτούς, παρακαλείσθε όπως εξετάσετε τα παραπάνω ζητήματα και προχωρήσετε σε πρωτοβουλίες που θα συμβάλλουν στην βιωσιμότητα των παραδοσιακών ελαιώνων του Πηλίου.

Η αναφέρουσα βουλευτής

Ζέττα Μ. Μακρή



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Αργαλαστή, 26.08.2026
Αρ. Πρωτ.: 16809

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Αργαλαστή
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ: 37006
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2423350145, 2423350149
E-mail: grafeio.dimarxou.dnpiliou@gmail.com

ΠΡΟΣ:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
κ. Δημητρίου Κουρέτα
e-mail: governor@thessaly.gov.gr

ΚΟΙΝΟΠ.:

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

κ. Μαργαρίτη Σχοινά
e-mail: minister-mailbox@hq.minagric.gr

2. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Θέμα: «Ένταξη της παραδοσιακής ελαιοκαλλιέργειας Πηλίου στο καθεστώς συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)»

Αξιότιμοι κύριοι και κυρίες,

στη σημερινή εκδήλωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την Ενημέρωση και Διαβούλευση για το Σχέδιο της Νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) 2028-2034, θέτουμε το θέμα ένταξης της παραδοσιακής ελαιοκαλλιέργειας του Πηλίου στο καθεστώς συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης.

Εισαγωγή

Κύριο χαρακτηριστικό του πρωτογενή τομέα σε όλη την έκταση του Δήμου Νοτίου Πηλίου αποτελεί η καλλιέργεια της ελιάς, σε επίπεδο σχεδόν μονοκαλλιέργειας και η ποικιλία που καλλιεργείται στο μεγαλύτερο ποσοστό, η Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου, έχει χαρακτηριστεί ως προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.). Η συνολική έκταση των ελαιοκτημάτων ανέρχεται σε περίπου 60.000 στρέμματα.

Η ελαιοκαλλιέργεια του Πηλίου αποτελεί μία από τις αρχαιότερες και σημαντικότερες δενδρώδεις καλλιέργειες της χώρας. Για αιώνες διαμορφώνει το φυσικό τοπίο, στηρίζει την οικονομική ζωή δεκάδων οικισμών και αποτελεί βασικό στοιχείο της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής.

Σήμερα, όμως, η καλλιέργεια βρίσκεται σε οριακό σημείο. Η συνεχής αύξηση του κόστους παραγωγής, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, οι χαμηλές αποδόσεις των ορεινών ελαιώνων και η έλλειψη στοχευμένης οικονομικής στήριξης οδηγούν ολοένα περισσότερους παραγωγούς στην εγκατάλειψη της καλλιέργειας.

Η πολιτεία οφείλει να αντιμετωπίσει την παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια του Πηλίου ως καλλιέργεια ιδιαίτερης εθνικής σημασίας και να προβλέψει ειδική συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη, όπως συμβαίνει με άλλες στρατηγικές καλλιέργειες της ελληνικής γεωργίας.

1. Το κόστος παραγωγής είναι από τα υψηλότερα στην Ελλάδα

Οι ελαιώνες του Πηλίου βρίσκονται κυρίως σε έντονες κλίσεις, αναβαθμίδες (πεζούλες), δύσβατες περιοχές και σε μικρούς και κατακερματισμένους κλήρους.

Οι ιδιαιτερότητες αυτές καθιστούν αδύνατη τη χρήση μεγάλου μέρους του σύγχρονου γεωργικού εξοπλισμού.

Ως αποτέλεσμα:

- η συγκομιδή πραγματοποιείται σχεδόν αποκλειστικά χειρωνακτικά,
- οι μεταφορές του καρπού γίνονται με πολύ αυξημένο κόστος,
- οι εργασίες κλαδέματος και φυτοπροστασίας απαιτούν σημαντικά περισσότερες ανθρωποώρες,
- το κόστος παραγωγής ανά κιλό ελαιοκάρπου είναι αισθητά υψηλότερο από αυτό των πεδινών ελαιώνων.

Η οικονομική αυτή επιβάρυνση δεν αποτυπώνεται σήμερα σε κανένα ειδικό καθεστώς ενίσχυσης.

2. Η εγκατάλειψη των ελαιώνων αποτελεί σοβαρό περιβαλλοντικό κίνδυνο

Οι παραδοσιακοί ελαιώνες του Πηλίου λειτουργούν ως σημαντική περιβαλλοντική υποδομή.

Η συνεχής καλλιέργεια συγκρατεί τα εδάφη, περιορίζει τη διάβρωση, μειώνει τον κίνδυνο κατολισθήσεων, προστατεύει τις αναβαθμίδες, μειώνει τη συσσώρευση εύφλεκτης βλάστησης, συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών και διατηρεί τη βιοποικιλότητα.

Η εγκατάλειψη των ελαιώνων συνεπάγεται απώλεια αυτών των πολύτιμων οικοσυστημικών υπηρεσιών, με σημαντικές συνέπειες τόσο για το φυσικό περιβάλλον όσο και για τις τοπικές κοινωνίες.

3. Διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού

Η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί βασική πηγή εισοδήματος για μεγάλο αριθμό οικογενειών στο Πήλιο. Χωρίς πρόσθετη οικονομική στήριξη μειώνεται η αγροτική δραστηριότητα, εγκαταλείπονται καλλιεργήσιμες εκτάσεις, επιταχύνεται η πληθυσμιακή συρρίκνωση των χωριών και μειώνεται η οικονομική δραστηριότητα στις τοπικές επιχειρήσεις.

Η συνδεδεμένη ενίσχυση μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό κίνητρο για τη συνέχιση της παραγωγής.

4. Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

Το ελαιοκομικό τοπίο του Πηλίου αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορικής φυσιογνωμίας της περιοχής. Οι αιωνόβιες ελιές, οι παραδοσιακές πεζούλες και τα ξερολιθικά έργα αποτελούν σημαντικά πολιτιστικά στοιχεία που συντηρούνται μόνο όταν η καλλιέργεια παραμένει ενεργή. Η ενίσχυση των παραγωγών ισοδυναμεί με επένδυση στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

5. Συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Οι ελαιώνες δεσμεύουν διοξείδιο του άνθρακα, συμβάλλουν στη διατήρηση του εδάφους, περιορίζουν την ερημοποίηση και προστατεύουν τους υδατικούς πόρους.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η νέα ΚΑΠ δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στις υπηρεσίες αυτές.

Η παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια του Πηλίου ανταποκρίνεται πλήρως στους περιβαλλοντικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Ίση μεταχείριση των παραγωγών

Σήμερα πολλές καλλιέργειες της χώρας λαμβάνουν συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη λόγω στρατηγικής σημασίας, αυξημένου κόστους ή/και ανάγκης διατήρησης της παραγωγής.

Η παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια του Πηλίου πληροί αντίστοιχα – και σε αρκετές περιπτώσεις αυστηρότερα – κριτήρια, καθώς:

- παρουσιάζει υψηλότερο κόστος παραγωγής,
- ασκείται σε μειονεκτικές και ορεινές περιοχές,
- προσφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές υπηρεσίες,
- συγκρατεί τον πληθυσμό στην ύπαιθρο,
- προστατεύει το φυσικό τοπίο.

Η μη ένταξή της σε ειδικό καθεστώς στήριξης δημιουργεί ανισότητα μεταξύ παραγωγών διαφορετικών περιοχών της χώρας.

7. Συμβατότητα με τους στόχους της νέας ΚΑΠ

Η προτεινόμενη στήριξη εξυπηρετεί άμεσα τους βασικούς στόχους της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2028–2034:

- διασφάλιση βιώσιμου γεωργικού εισοδήματος,
- ενίσχυση της ανθεκτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
- προστασία του περιβάλλοντος,
- αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής,
- διατήρηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των αγροτικών περιοχών,
- αποτροπή της εγκατάλειψης της γεωργικής γης.

8. Στήριξη παραγωγών για τις απώλειες στο φυτικό κεφάλαιο και την παραγωγή

Κατά το πρόσφατο παρελθόν έχουν καταγραφεί μεγάλες ζημιές, τόσο στην παραγωγή όσο και στο φυτικό κεφάλαιο. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι εξής:

- Κατά το έτος 2019, παρατηρήθηκε ποιοτική υποβάθμιση του ελαιόκαρπου, λόγω της έξαρσης που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια το γλοιοσπόριο της ελιάς στην περιοχή.
- Κατά το έτος 2020, υπήρξαν οι δυσμενείς επιπτώσεις λόγω της πανδημίας εξαιτίας του COVID-19. Η κατανάλωση της βρώσιμης ελιάς επηρεάστηκε αρνητικά από το κλείσιμο της εστίασης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Επίσης υπήρχαν αδιάθετες μεγάλες ποσότητες βρώσιμης ελιάς στις αποθήκες των παραγωγών από την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας και τη χαμηλή τιμή τους όταν αυτές διατέθηκαν.
- Κατά το έτος 2021, παρατηρήθηκε ισχυρή μείωση παραγωγής λόγω των συνεχιζόμενων ακραίων καιρικών φαινομένων του διαστήματος Φεβρουαρίου – αρχών Απριλίου (όψιμος παγετός), των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής αλλά και της κακοκαιρίας της 14ης - 17ης Φεβρουαρίου 2021 (κακοκαιρία «ΜΗΔΕΙΑ»).
- Κατά το έτος 2023, σημειώθηκαν τεράστιες ζημιές σε έγγειο και φυτικό κεφάλαιο, λόγω των κακοκαιριών «DANIEL» και «ELIAS». Συνέπεια αυτών ήταν η μεγάλη απώλεια εισοδήματος των παραγωγών, αλλά και η οικονομική επιβάρυνση για την αποκατάσταση των ζημιών, κυρίως σε έγγειο και φυτικό κεφάλαιο.

Πρόταση

Ζητούμε:

1. Να εξεταστεί η ένταξη της παραδοσιακής ελαιοκαλλιέργειας του Πηλίου στο καθεστώς συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης ή σε άλλα αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία.
2. Να αναγνωριστεί το ιδιαίτερα αυξημένο κόστος παραγωγής των ορεινών ελαιώνων.
3. Να θεσπιστούν ειδικά κριτήρια για ορεινές και ημιορεινές ελαιοκομικές περιοχές.
4. Να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της παραγωγής και η συνέχιση της καλλιέργειας.
5. Να εξεταστεί η δυνατότητα καταχώρισης συγκεκριμένου κωδικού καλλιέργειας για την ελιά Πηλίου στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης κατά την υποβολή δηλώσεων των παραγωγών στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Συμπέρασμα

Η συνδεδεμένη ενίσχυση της ελιάς Πηλίου δεν αποτελεί απλώς οικονομική διευκόλυνση για τους παραγωγούς. Αποτελεί μέτρο προστασίας του περιβάλλοντος, της τοπικής οικονομίας, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της κοινωνικής συνοχής μιας ιστορικής αγροτικής περιοχής. Η ενίσχυση αυτή θα συμβάλει στη διατήρηση χιλιάδων στρεμμάτων παραδοσιακών ελαιώνων, θα μειώσει την εγκατάλειψη της γης, θα προστατεύσει το μοναδικό φυσικό τοπίο του Πηλίου και θα διασφαλίσει τη συνέχιση μιας καλλιέργειας που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορίας και της ταυτότητας της περιοχής.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, ζητούμε την έμπρακτη αναγνώριση της ιδιαίτερης σημασίας της παραδοσιακής ελαιοκαλλιέργειας του Πηλίου και την ένταξή της σε κατάλληλο καθεστώς συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στο πλαίσιο της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.



Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΤΖΙΚΟΣ